

Иван Николов Василев

**Кратка
ИСТОРИЯ на СЪЮЗА ПО ЕЛЕКТРОНИКА,
ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И СЪОБЩЕНИЯ
(СЕЕС)**

**София
2014 г.**

*Посвещава се на бившите, настоящите и бъдещите
активни дейатели на СЕЕС*

Кратка

ИСТОРИЯ на СЪЮЗА ПО ЕЛЕКТРОНИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И СЪОБЩЕНИЯ (СЕЕС)

Направен е опит да се разкаже накратко за пътя през историята на Съюза по електроника, електротехника и съобщения /СЕЕС/ от началото на организираната дейност на българските инженери, техници и архитекти през 1885 година до днес.

Отразена е главната особеност на развитието му, а тя е, че то е било и е органически свързано със създаването и развитието на общата организация на техническата интелигенция в България, носила различни имена и имала различни структури: БТД, БИАД, НТС, ФНТД, ФНТС... По тази причина в известна степен е проследена и общата им история.

I Въведение

На колко години е Съюзът по електроника, електротехника и съобщения (СЕЕС)?

– на 22, 32, 42, 49, 57, 65, или ... на 129?

Отговорът е еднозначен! Съюзът към 1 май 2014 г. е на 129 години! Дали е така, ще се разбере от коректната историческа справка, разказана в следващите редове.

Съюзът има интересна и дълга предистория. „Летоброенето” е специфично. На седмия конгрес на Научно-техническите съюзи /НТС/ от 12 – 13 март 1982 г. действително се приема нов устав, в който е записано, че приетото на петия конгрес на НТС /13 – 14 април 1972 г./ наименование на Съюза „НТС по енергетика, електроника и съобщения” се променя и става „Съюз по електроника, електротехника и съобщения”.

Предисторията започва далече преди 1972 г., защото всъщност началото е поставено много по-рано - през м. април 1885 г., когато започва редовният организационен живот на първото Българско

техническо дружество. В неговия устав е записано, че той има пет секции, третата от които е Секцията по електротехника.

В периода до 1944 г. инженерите и техниците имат различни организации, но основните са Съюзът на българските инженери и архитекти БИАД и Съюзът на българските техници. И в двата съюза винаги е имало групи по електротехника, в които много активно са участвали видни инженери и техници, завършили своето образование във Франция, Германия, Австрия, Русия.

На 27 март 1949 г. се провежда Учредителен конгрес, на който се учредява Научно-технически съюз /НТС/ с изградени дружества на териториален принцип и централен съвет /ЦС/ с отдели.

На 16 – 17 май 1957 г. се провежда III конгрес на НТС, а на неговия II пленум /19 ноември 1957 г./ се взема решение за създаването на секция „Електротехника” с председател проф. Иван Попов /старшият/.

На 20 май 1965 г. се провежда Учредителният конгрес на НТС по електротехника и се приема неговият устав....

И така, в резултат на изложеното, вече твърдо може да се каже, че началото на днешния СЕЕС е поставено преди 129 години – през месец април 1885 г.

До тук с кратките исторически данни. По-нататък се дават повече подробности.

Какво е сега СЕЕС? – Това е неправителствено, неполитическо, творческо-професионално сдружение с нестопанска цел, регистрирано в частна полза, т.е. в полза на своите членове.

СЕЕС е член на Федерацията на научно-техническите съюзи /ФНТС/ в България. Главните цели на СЕЕС, записани в неговия устав са:

„ ... да обединява усилията на своите членове и да подпомага създаването на условия за творческо-професионалното им развитие и усъвършенстване и за ефективно участие в изграждането на гражданско общество като консултант и добронамерен коректив на държавната политика в областта на науката и икономиката;

да съдейства за издигане на авторитета на електротехниката, електрониката и съобщенията в обществото, да формира мнения за

тяхното развитие и да ги отстоява пред държавните и местните институции...»,

Целите и задачите, записани в Устава на СЕЕС, както и реализацията им с постигнатите положителни резултати са подробно анализирани на състоялото се на 29 юни 2013 г. Общо събрание.

Със своята много активна, широкомащабна и ефективна дейност СЕЕС се е утвърдил като силно и авторитетно национално сдружение в рамките на ФНТС.

II Каква организация е СЕЕС?

Забележка: От тук нататък вместо дългото пълно наименование, ще се използва краткото „Съюзът” или абривиатурата „СЕЕС”.

Предтечите, първоапостолите, поставили началото на организирани групи /движения, обединения, секции, съюзи/ са разбирали безпогрешно и точно какъв е смисълът, каква е целта, какви да бъдат задачите и средствата за реализирането им.

Историческата обстановка и нейните промени, както и развитието на науката и техниката, са били отчитани от тях и са били отразявани адекватно в съответните документи /устави/ и в дейността им.

В началото, разбира се, ентузиастите са били малко на брой. С годините те са ставали все повече. Разширявал се е и кръгът, обсегът на специалностите. От „чиста” електротехника се е преминало към радиотехника, електроника, електропромишленост, телефонна, по-късно съобщителна техника, енергетика, електротермия, акустика, електромагнитна съвместимост, електротехнологии и т.н.... до изчислителна техника и информационни технологии.

Имало е един доста дълъг период на бурно развитие на дейностите на Съюза. Лавинообразно се е увеличавал и броят на членовете. Сред тях много са били действителните членове, които съзнателно и убедено са търсили Съюза, защото чрез него са искали да се подпомогне развитието, квалификацията и

реализацията им като специалисти. Наред с това, обаче, в този не много кратък период увлечението по „масовизирането” е било голямо. Имало е „отчетени” няколко хиляди „членове”. В заводите, институтите и висшите учебни заведения са били записвани едва ли не всички служители. Единственото им „задължение” е било веднъж в годината да бъдат посетени от съответния „активист”, който срещу 1 лв. им давал една марка от 1 лв., която те чинно са залепвали в членската си карта.

Например през 1968 г към Централното ръководство /ЦР/ на Съюза е имало 17 секции и 2 комитета. На втория му конгрес на 20 януари 1972 г. в отчета е записано, че броят на членовете е почти 12000!

Във всичко останало състоянието е друго: организирано и успешно са провеждани десетки научно-технически мероприятия /НТМ/ – конференции, симпозиуми, дискусии, семинари с масово участие... Само един пример: В периода 1989-1990 г. за две години са проведени общо 16 конференции с международно участие /м.у./ в т.ч. ЕЛИЗОТ-КАБЕЛ, ЕЛТЕРМА, МИКРОЕЛЕКТРОНИКА, ТЕЛЕВИЗИОННА ТЕХНИКА, СИЕЛА, ЕЛМА, ЕЛЕКТРОМАГНИТНА СЪВМЕСТИМОСТ, ЕЛЕКТРОННО-ЛЪЧЕВИ ТЕХНОЛОГИИ, ДИАГНОСТИКА, ТЕСТ и др. [3].

В периода 1977-1990 г. е имало активна международна дейност. В рамките на двустранно сътрудничество са разменяни делегации със Съветския съюз, Полша, Чехословакия и др. В този период чрез ФНТС са поддържани връзки с 12 сродни съюзи от страните членки на СИВ. Съюзът е бил член на две международни организации-ИМЕКО /Международна конференция на организациите по измерване и приборостроене/ и на Международния съюз по електротермия.

След промените, в началото на 90-те години, когато дейността на Съюза продължаваше, но броят на членовете бе намалял много силно, на дневен ред бе остро поставен въпросът:

„Сега накъде и как да се продължи?”

Тогавашното ръководство потърси и намери достатъчен брой ентузиастични, бивши активисти и организира с тях няколко оживени дискусии за стратегията за неговото развитие. Основният въпрос беше: Какъв Съюз е необходим? – Масов или елитарен?

Проучени и критично бяха оценени уставите на повече от 10 чуждестранни подобни съюза. И накрая беше направен най-правилния, точен и адекватен на обстановката извод: Съюзът категорично не трябва да е „масов”, не бива да е и „елитарен”, но в него трябва да членуват само мотивирани, убедени в ползата и ефективността специалисти. И това беше отразено в новия устав, приет на Учредителното събрание на 16 май 1992 г., на което присъстваха 81 члена – учредители.

В повече от 20-годишното следващо развитие Съюзът постепенно се изгради, по-коректно казано, бе изграден като такъв, какъвто е сега: силен, авторитетен, ефективен, търсен и уважаван представител на съответната техническа интелигенция.

III Етапи в развитието на СЕЕС

Условно може да бъдат разграничени следните 9 етапа в развитието на сдруженията по електротехника /терминът е приет като обобщаващ/:

I етап – от 1885 г. до 1949 г.

II етап – от 1949 г. до 1957 г.

III етап – от 1957 г. до 1960 г.

IV етап – от 1960 г. до 1965 г.

V етап – от 1965 г. до 1972 г.

VI етап – от 1972 г. до 1977 г.

VII етап – от 1977 г. до 1982 г.

VIII етап – от 1982 г. до 1989 г. /1991 г./

IX етап – от м. май 1992 г. до м. май 2014 г.

В периода до 1965 г. Съюзът се е развивал главно в рамките на Научно-техническите съюзи /НТС/. Юридически той съществува

като самостоятелно сдружение от I Учредителен конгрес на НТС по Електротехника – 10 май 1965 г. До II Конгрес на този Съюз – 20 януари 1972 г. – той вече е утвърден като масов и силен Съюз с многообхватна дейност в страната и оживена, ефективна международна дейност.

Особености на развитието на Съюза през отделните етапи.

I етап. – 26 март 1885 г. – 27 март 1949 г.

Както бе вече посочено, през м. април 1885 г. започва редовният организационен живот на първото **Българско техническо дружество**. В неговия Устав е записано, че то има 5 секции, третата от които е Секцията по електротехника. В него се предвижда работа в следните насоки: „Устройство и експлоатация на динамоелектрическите машини, устройство на различни видове електрически лампи”. Няма известни данни за имената на активисти от този период.

В Устава на Българското инженерно-архитектурно дружество /БИАД/, приет на извънредно събрание на 23 февруари 1897 г., глава I е записано, че дружеството обхваща следните специалности: А), Б), ... Д) Електротехника.

В Проектно-устава на Българските инженерно-архитектни дружби и на Съюза на българските инженери и архитекти /1910 г./ и в Устава на Общото дружество на техниците в България /1919 г./ няма нищо записано за електротехническите инженери и техници. Същото е и в Устава на БИАД от 1921 г. В уставите на БИАД от 1926 г. и от 1931 г. се посочва, че в дружеството има клонове, групи и секции, но не се уточнява какви са.

В Устава на Съюза на българските архитекти и инженери от 1938 г. пише, че „Съюзът се подразделя на дружества по специалности в София и на дружества /общи/ в провинцията”. Дружествата в София образуват общо Софийски клон. ... „Членовете на дружествата в провинцията от една и съща специалност, ако са повече от 10 души, могат да образуват групи по тази специалност в своето дружество”.

II етап – 27 март 1949 г. – 16 май 1957 г.

До 9 септември 1944 г. и до 1949 г. инженерите и техниците в България са имали различни организации, но основни са били Съюзът на българските инженери и архитекти /БИАД/ и Съюзът на българските техници. И в двата съюза винаги е имало групи на електроинженерите и електротехниците. Например В БИАД през 1921 г. тази група е била от 25 души, а през 1938 г. - от 130 души. През 1930 г. инж. Никола Белопитов създава нелегална комунистическа инженерна група по електротехника, на която е бил секретар [6].

След 9 септември 1944 г. и до 1949 г. в страната е имало 7 технически организации. На 27 март. 1949 г. се провежда Учредителен конгрес, на който всички технически организации се обединяват, учредява се **Научно-технически съюз /НТС/** и се приема устав. Според него НТС се състои от дружества, изградени на териториален принцип, а в дружествата има секции. В Изпълнителното бюро /ИБ/ на Съюза е имало двама електроинженери – Марин Калбуров и Петър Богоев /по-късно той е един от директорите на СТЗ „Васил Коларов”/. През м. юни към ИБ на Централното ръководство /ЦР/ на НТС се създават отдели, единият от тях е по Енергетика и минно дело.

На 15-17 март 1953 г. се провежда II конгрес на НТС, на който организацията се преименува от Научно-технически съюз /НТС/ на Съюз на научно-техническите дружества /СНТД/. Утвърждава се следната структура:

- Дружествата са основна единица. Изграждат се в предприятия, учреждения при наличие на най-малко 10 души;
- Има градско /местно/ ръководство, окръжно ръководство и централен съвет;
- При наличие на 3 до 10 души се формира съюзна група, в която може да има и секции по специалности

III етап – 16 май 1957 г. – 14 март 1960 г.

На 16 и 17 май 1957 г. се провежда III конгрес на НТС, възстановява се името Научно-технически съюз в България и се

променя Устава. Към ЦР на Съюза се създават отраслови секции. На 19 ноември 1957 г. се провежда втори пленум на ЦС на НТС, на който се решава да се учредят 11 отраслови секции, едната от които е секция „Електротехника” със задача „да се занимава с въпросите по електроизграждането, електроразпределението и слаботоковата техника”. Към секцията има 134 дружества с 3424 члена. С решение на ИБ на ЦС на НТС се определя временно ръководство на секцията в състав от 9 души с председател проф. Иван Попов /старшият/ и секретар Вичо Василев.

От 26 до 28 юни 1958 г. се провежда Национална научно-техническа конференция на секция „Електротехника”. Избран е Пленум и ИБ на секцията с председател проф. Иван Попов /старшият/, четирима зам. председатели, секретар Вичо Василев и 11 члена.

На 15 септември умира проф. Иван Попов и за нов председател е избран Димитър Попов.

На 26 октомври 1959 г. се е състоял пленум на ЦК на БКП, на който се решава да се изградят отделни отраслови съюзи в рамките на НТС.

IV етап – 14 март 1960 г. – 25 февруари 1965 г.

На 9 февруари 1960 г. на V пленум на ЦС на НТС се възлага на ИБ да подготви нов устав, съгласно който да се създадат отраслови съюзи. Пленумът постановява „секцията по Електротехника да обхваща въпросите по електроизграждането, електродобива, електроразпределението, електропромишлеността и слаботоковата техника”.

На 14 март 1960 г. се провежда Национална научно-техническа и отчетно-изборна конференция на секцията по Електротехника. Избира се пленум от 57 души и ИБ от 17 души в състав: председател Димитър Попов и четирима зам. председатели, между които бъдещите отговорни активисти: Роберт Попов и Недялко Велев. Секретар е Вичо Василев. Между членовете на ИБ личат имената на видни държавници и учени: проф. Нанчо Нанчев, инж. Ем. Филков, доц. Иван Гатев, инж. Минчо Йорданов - началник на управление

ЕЛПРОМ, проф. Георги Рашеев и др. Към ИБ на секцията на обществени начала има следните отдели: енергетика, електропромишленост, радио и телевизия и телефонни и телеграфни съобщения. Изградени са окръжни секции по електротехника. На секцията в гр. София председател е инж. Н. Белопитов. Определни са и председателите на секциите в 15-те окръга.

V етап – 24 февруари 1965 г. – 21 януари 1972 г.

На 24 и 25 февруари 1965 г. се провежда IV конгрес на НТС. Приема се нов устав, в който се предвижда изграждането на съюзи по отрасли.

Дружествата остават основни единици. Към тях може да има секции.

В ЦС на НТС влизат следните инженери и електротехници: проф. Иван Попов /младшият/, проф. Петко Влъчков, Петър Богоев и др. – общо 10 души.

На 20 май 1965 г. се провежда Учредителен конгрес на НТС по електротехника.

Присъстват 168 делегати и 150 гости. Представени са 162 дружества с 6505 члена и 20 окръжни ръководства. Избира се Централно ръководство в състав от 87 души, а на I пленум се избира ИБ в състав: председател проф. Петко Влъчков, трима зам. председатели, /в т.ч. инж. Иван Радонов/, секретар инж. Илия Минчев и 12 члена. На 10 октомври 1969 г. на заседание на ИБ по негово искане е освободен секретарят И. Минчев и е избран Д. Попов.

От началото на 1966 г. Съюзът има свой печатен орган – това е списанието „Електропромишленост и приборостроене“. До тогава издаваният от ЦР на НТС вестник „Техническо дело“ редовно е отразявал всестранната дейност на Съюза, както и на всички

негови поделения в страната. И сега там се намира най-пълната документална летопис на организациите на НТС.

С решение на ЦК на БКП на съществуващото тогава списание „Машиностроене“ с главен редактор инж. Петър Иванов е възложено от началото на 1966 г. да започне издаването на сп. „Електропромишленост и приборостроене“, предназначено за специалистите по електротехника, радиотехника, съобщителна техника, изчислителна техника, микроелектроника и уредостроене. Както сп. „Машиностроене“, новото списание е орган на Министерството на машиностроенето и на научно-техническите съюзи по електротехника и по машиностроене. Тиражът е 1500 екземпляра. Главен редактор е инж. П. Иванов, а от 1967 г. за зам. главен редактор е назначена инж. Мария Бакалова. От 1977 г. до началото на 1992 г. тя е главен редактор.

През 1977 г. редакцията на сп. „Електропромишленост и приборостроене“ е административно отделена от редакцията на сп. „Машиностроене“, защото е преминала на подчинение на новосъздаденото Министерство на електрониката и електротехниката. Едновременно с това е минала на самоиздръжка.

Главният редактор и зам. главният редактор на списанието са назначавани от издателя /Министерството/. Главният редактор е назначавал редакторите и администрацията. Бюджетът и щатното разписание са утвърждавани от издателя, след което се е работило на принципа „Пари няма – действайте“. Приходите са се формирали от абонамент, реклами и от дейността на служба „Експресинформация“. Приходите от реклама са били съществено перо в бюджета. В началото на всяка година се е сключвал договор, основно със стопанските обединения, за обема на рекламите, които списанието ще публикува през годината. Най-добре е работено с ДСО Елпром, и с Института по електропромишленост, както и с ДСО „Респром“ и Института по радиоелектроника. Тиражът вече е бил силно намален, а службата „Експресинформация“ е закрыта.

От средата на 1990 г. сп. „Електропромишленост и приборостроене“ е преименувано на сп. „Електротехника и електроника Е+Е“.

По това време финансовото състояние на СЕЕС е трагично. Списанието е било пред банкрут по финансови причини. Акад. Димитър Мишев използва авторитета си като председател на Съюза и главен редактор, включително и като член на УС на ФНТС, „изпросва” от Федерацията заем от 10 000 лв.

VI етап – 20 януари 1972 г. – 14 април 1977 г.

На 20 януари 1972 г. се провежда II конгрес на НТС по електротехника. Участват 182 делегати. Представени са 152 дружества с 11860 члена /3886 инженери и 7974 техници/ и 24 окръжни ръководства. Избрано е ЦР в състав от 87 души. На първия пленум е избрано ИБ в състав: председател проф.. Петко Влъчков, секретар Д. Попов и 14 члена.

На 13 и 14 април 1972 г. се провежда V конгрес на НТС, който приема нов Устав, според който наименованието на Съюза се променя от Съюз по електротехника на НТС по енергетика, електроника и съобщения. За дългогодишна дейност са удостоени: за почетен член – Петър Богоев и заслужили деятели на НТС-Роберт Попов, Недялко Велев и Никола Рашев.

На този конгрес е приет следният организационен строеж:

- научно-технически дружества;
- окръжни ръководства на НТС;
- окръжни съвети и градски /районни/ съвети на НТС;
- централни ръководства на НТС;
- Централен съвет на НТС в България.

Научно-техническите дружества са първични организации на Научно-техническите съюзи в България. Те се изграждат на териториално-отраслов признак. Могат да се изграждат дружества и в крупните предприятия, институти, учреждения, ДСО,... с решение на ИБ на ЦС. Могат да се изграждат и сборни научно-технически дружества с решение на бюро на съответния окръжен съвет, който ги ръководи.

На 11 март 1977 се е състоял VI конгрес на НТС в България, който приема нов устав, в който наименованието на Съюза отново се променя и става НТС по енергетика, електротехника и съобщения.

В Устава на НТС в България, съставен на основата на Устава, приет на IV конгрес /24-25 февруари 1965 г./, изменен и допълнен от V Конгрес на НТС /13-14 април 1972 г./ и изменен и допълнен от VI конгрес на НТС /11 март 1977 г./, е приет следния организационен строеж:

1. Научно-технически дружества;
2. Окръжни съвети на НТС /В София – градски съвет на НТС/;
 - 2.1. Окръжни ръководства на отрасловите и по специалност съюзи – подразделения на окръжните съвети;
 - 2.2. Градски /районни/ съвети – отделение на окръжните съвети;
3. ЦС на НТС в България
 - 3.1. Централни ръководства на отрасловите и по специалности съюзи, подразделения на ЦС.

На първия пленум на ЦС на НТС в България е избрано ЦР на новия Съюз в състав: председател проф. Стефан Попадиин, двама зам. председатели, секретар Илия Минчев и 11 члена.

VII етап – 14 април 1977 г. – 13 март 1982 г.

След VI конгрес на НТС в България изградените научно-технически дружества стават единни първични организации на НТС, обединяващи всички специалисти в една стопанска или научна организация и са изградени на производствен признак. Те се ръководят пряко от съответните окръжни съвети на НТС и чрез тях – от ЦС на НТС.

На 9 март 1979 година се провежда VII пленум на ЦС на НТС. От състава на ЦР се освобождава Богомил Йорданов и се избира нов член – инж. Иван Игнатов.

VIII етап – 13 март 1982 г. – 1 март 1989 г.

На 12-13 март 1982 г. се провежда VII конгрес на НТС в България. Приема се нов устав, в който **наименованието на съюза отново се променя и става: Съюз по електроника, електротехника и съобщения (СЕЕС)**. Създава се нов съюз по енергетика. На конгреса са избрани двама почетни члена на НТС и 8 заслужили деятели на НТС, в т.ч. инж. Йорданка Везирева и инж. Димитър Макров.

На I пленум на ЦС на НТС в България е избрано ЦР на СЕЕС в състав: председател проф. Стефан Попадиин, зам. председатели инж. Иван Игнатов и инж. Иван Тенев, секретар инж. Ивайло Иванчев и 11 члена /в т.ч. инж. Иван Бъчваров, инж. Йордан Боянов, инж. Живко Паскалев и инж. Д. Рачев/.

Периодът от 1977 г. до 1989 г. /VII и VIII етапи/ може да бъде определен като период на най-бурното развитие на Научно-техническия съюзи в България и на отрасловите /специализирани/ научно-технически съюзи. Това е времето на силното развитие на икономиката и науката в страната. На техническия прогрес се обръща изключително внимание и грижи. В ръководствата на Федерацията и на отделните Съюзи се включват много държавни ръководители /министри, зам. министри и др./, както и представители на ДСО и фирми. В техническите и други вузове се изграждат структури на НТС – студентски научно-технически дружества /СНТД/, в които се развива широка научно-техническа дейност. В научните кръжоци се включват най-добрите студенти. По-късно във ВУЗ, научно-изследователските институти и във фирмите се появява нова форма на включване на младежите в развитието на техническия прогрес – това е движението за техническо и научно творчество на младежта, добре познатото ТНТМ.

ДСО и фирмите оказват щедра финансова подкрепа на Федерацията и съюзите. Много от НТМ се осигуряват основно с техни средства.

Изключителна е ролята на Държавния комитет за наука и технически прогрес /ДКНТП/ за стимулиране, регулиране и насочване на научната и техническата дейност в страната. Тук трябва да се посочи специално важната роля и приносът на тогавашния председател на ДКНТП и по-сетнешен председател на ФНТС чл. кор. проф. инж. Иван Попов.

ФНТД е приемник на НТС в България.

VIII конгрес на ФНТД /1-2 март 1989 г./ отменя Устава на научно-техническите съюзи, приет на VII конгрес на НТС /12-13 март 1982 г./. ФНТД обединява на доброволни начала научно-технически дружества, общински съвети на НТД, домове на науката и техниката /ДНТ/, специализирани НТС, министерства, ведомства, инженерно-внедрителски организации, научно-изследователски институти, ВУЗ, фирми, технологични центрове, ТНТМ и други организации, работещи в областта на техническия прогрес.

Организационен строеж:

1. Научно-технически дружества /НТД/
2. Функционални звена:
 - общински съвети на НТД
 - ДНТ
 - специализирани научно-технически съюзи
3. Функционални органи: комитети, съвети, комисии, клубове и др.
4. Съвместни органи с други организации/ кабинети по качество и др./

IX етап – 16 май 1992 г. до 1 май 2014 г.

На 30 и 31 май 1992 г. се провежда деветият конгрес на ФНТС. В приетия устав е записано: "ФНТС обединява на доброволни начала равноправни научно-технически съюзи /НТС/, териториални организации /ТО/ на НТС и други творческо-професионални общности с идеална /нестопанска/ цел...".

На 24 и 25 юни 2005 г. се провежда десетият конгрес на ФНТС. Той утвърждава списъка на членовете на Федерацията, в който са

записани наименованията на 20 научно-технически съюза и 35 териториални организации /ДНТ/ на НТС, вкл. Столичен дом на науката и техниката /СДНТ/ и Столична научно техническа организация /СНТО/.

Тук трябва да се отбележи много важното решение на УС на СЕЕС в София да не се изгражда териториално поделение /регионална организация на СЕЕС/. Съображенията са: УС на СЕЕС трябва да ръководи структурните звена на Съюза директно, без междинно звено. По този начин дейността ще е по-ефективна. Практиката оправда правилността на това решение.

Характерното за етапа са огромните усилия за оцеляване на СЕЕС в условия на прехода от тоталитарната планова към пазарна икономика. Всъщност се започва от нулата. Двамата щатни служители на Съюза са оставени почти без заплати. Списанието е в тежко състояние. Въпреки това, членовете на новата редакционна колегия отделят много време, енергия и интелект за укрепването му. И трябва с гордост да се отбележи, че от началото на издаването на списанието през 1982 г. до сега книжките са отпечатвани редовно.

Целият период след 1992 г. е време на къртовска работа за разширяване и разнообразяване на дейността за Съюза. Членовете-учредители на СЕЕС са били 81, а сега в тетрадката и в папките с индивидуалните молби стоят имената и данните на над 900 специалисти, плюс членовете на Съюза в РО и в клубовете на СЕЕС в страната.

Сред тях са били и са академици, професори, ректори, декани, ръководители катедри, учени от ТУ и БАН и много младежи.

С цената на много усилия към Съюза в различните етапи от развитието му и сега са включени повече от 40 колективни члена – фирми и други организации.

През всичките години след 1991 г. научно-техническата дейност е определяна като приоритетна, най-активна, престижна и ефективна. Същността и е в организирането, пропагандирането и провеждането на научно-технически мероприятия /НТМ/, по-специално на конференциите, симпозиумите, форумите,

семинарите, дискусиите, честванията и презентациите на фирми и университети.

Освен да съдейства за повишаване на научно-техническата и професионалната квалификация на членовете на СЕЕС и на инженерната общност от съответните отрасли и да спомага за пропагандиране в страната и в чужбина на постиженията им, чрез тази дейност се осигурява и основната част от финансовата му стабилност.

Например, за трите години – 2010, 2011 и 2012 – са проведени успешно повече от 30 НТМ. Голяма част тях са провеждани повече от 30 години заедно със съответните ТУ от София, Варна, Русе, Колежа по телекомуникации и пощи и др. Това са популярните и авторитетни в страната и чужбина конференции и симпозиуми СИЕЛА, ЕЛМА, ТЕЛЕКОМ, АКУСТИКА, ИНФОТЕХ, а по-късно и Електронно-лъчеви технологии ЕВТ, ЕЛЕКТРОНИКА, Международния семинар “Обучение и реализация на младите инженери” и др. Тук трябва да се добавят и 20-те НТМ от плана за 2013 и 2014 г., сред които е успешно проведения с ТУ София за първи път Национален форум “Електронни, информационни и комуникационни системи ЕИКС 2013”, Международния симпозиум “Практически енергийни проблеми и тенденции в ефективните технологии ПЕП ТЕТ 2013”, „ТЕЛЕКОМ 2013” и др.

С осъзнато чувство на гордост може да се сподели, че не само броят е голям, но и качеството на провежданите НТМ е добро. Нормално в големите наши международни конференции участват около 60 до 80 специалисти с доклади на добро или високо научно-техническо ниво. Издаваните сборници с доклади, програми и покани са качествени. Успешно е и редовното участие на доста фирми като генерални, основни и обикновени спонсори. На провежданите след конференциите “кръгли маси” са дискутирани съществени проблеми на развитието на икономиката, образованието и науката в страната, както и конкретни теми за състоянието и проблемите на фирмите и университетите. Добре организирани и осъществявани са и презентации на големи и малки и средни предприятия.

В този период бяха направени и първите опити след конференциите да се изготвят и изпращат до министерства, и дори и до министър-председателя, добре аргументирани конкретни предложения за решения, като например след Международния форум в хотел “Хилтън” през м. октомври 2010 г. За съжаление, крайният резултат беше нищожен – материалите “потъваха” в бюрократичните администрации.

Организационната дейност е основна за всяка организация. Тя винаги е била приоритетна за ръководствата на Съюза. Важен елемент е структурата, която обезпечава ефективната дейност. На фигурата е показана структурната схема на Съюза и неговото място в структурата на ФНТС.

Накрая едно предложение: Конгресите и общите събрания на СЕЕС не са номерирани. Учредителното събрание от 1992 е записано като III Конгрес. Предлага се да се въведе следната номерация на общите събрания:

III Конгрес – 1992 г.

IV Общо събрание – 1995 г.

V Общо събрание – 1998 г.

VI Общо събрание – 2001 г.

VII Общо събрание – 2004 г.

VIII Общо събрание – 2007 г.

IX Общо събрание – 2010 г.

X Общо събрание – 2013 г.

Международната дейност на Съюза се осъществява в следните три основни направления:

- Чрез договори или други споразумения със сродни организации от чужбина;

- Чрез чуждестранните участници в нашите международни конференции и чрез наши участници в прояви в чужбина;

- Чрез установените делови връзки с представителствата на чуждестранни фирми в България.

- От 1994 г. СЕЕС има подписани споразумения с VDE – Съюза на германските електроинженери. В резултат се получават безплатно техни издания. Наши представители участват в техни

форуми, обменя се информация, изпращат им се наши печатни материали. От три години VDE участва като съорганизатор на международните ни конференции. Имаме добри лични контакти. В началото на 2013 г. има продължение на договора до 31.12.2015 г. и съгласие от ръководството на VDE.

- Споразумение има и със Съюза на полските електроинженери – SEP. Договорът е безсрочен. Правен е обмен на информации, печатни материали и др.

Подписаният преди години договор с Румънския съюз на енергетиците – SIER дава добри практически резултати. Провеждани са срещи и са организирани семинари. Най-добър пример е съвместното организиране на Международния семинар „Инженерно образование и професионална реализация на младите инженери”.

- От 01.01.2007 г. има подписани договори с IEEE. Такъв имат и ФНТС и САИ. Последният е валиден до 2016 г.
- От няколко години СЕЕС членува в EUREL – Асоциацията на европейските съюзи по електротехника.

За цялостното развитие на СЕЕС в последния, най-дълъг девети етап – 22 години – значителен е приносът на много активисти. На първо място това са били председателите на Съюза: акад. Д. Мишев /1992 г. – 13 февруари 2003 г./, проф. Стефан Табаков /февруари 2003 г. – юни 2004 г./, проф. Иван Ячев /2004 г. – и сега/ и членовете на УС. За този период членове на УС са били /вкл. последния състав/ общо 54 специалисти. При избора им стриктно са спазвани принципите на приемственост и на обновление. В състава е имало представители от всички основни направления – електротехника, електроника и телекомуникации, и свързаните с тях енергетика и информационни технологии. Стремехът винаги е бил да се включват авторитетни и компетентни, но и много млади специалисти.

За успехите на Съюза във всичките етапи до 1989 заслуги са имали председателите:

проф. Петко Влъчков

проф. Стефан Попадиин

проф. Илия Томов

Решаваща роля за успехите са имали оперативните щатни сътрудници. В последните етапи след 1960 г. трябва да се отбележат имената на инж. Илия Минчев, инж. Тамара Върбанова и – особено важно- инж. Ивайло Иванчев.

Финансовото обезпечаване на дейността на Съюза непрекъснато е било проблем. С цената на много усилия, както и с получаваната ежегодна финансова подкрепа от Федерацията, трудностите са били преодолявани.

В изминалия 22-годишен период за определени заслуги за успешното развитие на Съюза много активисти са били награждавани с почетни звания и награди. Почетни членове на Съюза са 40 души:

чл.кор. проф. инж. Иван Николов Попов /посмъртно/
проф. инж. Никола Райков Белопитов /посмъртно/
проф. д-тн инж. Илия Иванов Томов /посмъртно/
проф. д-р инж. Емануил Василев Филков /посмъртно/
акад. проф. д-р инж. Димитър Николов Мишев /посмъртно/
проф. д-р инж. Димитър Александров Димитров /посмъртно/
проф. инж. Стефан Василев Попадиин /посмъртно/
проф. д-тн инж. Дончо Стефанов Дончев /посмъртно/
инж. Ивайло Николов Иванчев /посмъртно/
проф. д-мн инж. Иван Константинов Даскалов /посмъртно/
ст.н.с. I ст. д-р инж. Димитър Ангелов Рачев
проф. д-р инж. Рачо Маринов Иванов
доц. д-р инж. Стефан Тодоров Барудов
доц. д-р инж. Илия Нейков Немигенчев
доц. д-р инж. Ангел Маринов Ангелов
проф. д-р инж. Илия Петров Чалъков
ст.н.с. д-р инж. Йорданка Филипова Везирева
инж. Петко Костадинов Буров /посмъртно/
инж. Илия Христов Минчев
Роберт Христов Попов
ст.н.с. д-р инж. Иван Игнатов Иванов

чл. кор. проф. дфн. Георги Младенов
ст.н.с. I ст.д-р инж. Борис Йовчев
ст.н.с. инж. Иван Шишков
ст.н.с. I ст. дтн инж. Тони Драгомиров
ст.н.с.д-р инж. Петър Попов
проф. д-р инж. Георги Стоянов
ст.н.с. д-р инж. Божидар Симеонов
ст.н.с. инж. Румен Атанасов
проф. д-р инж. Иван Вълчев
проф. д-р Стефан Евтимов Табаков
д-р инж. Атанас Георгиев Маноилов
проф. д-р Димитър Димов Юдов
д-р инж. Сергей Алексеев Шишов
ст.н.с. д-р Иван Николов Василев
инж. Александър Атанасов Мавродиев
доц. д-р инж. Георги Тодоров Тодоров
проф. д-р инж. Никола Петров Михайлов
доц. д-р инж. Никола Христов Дурчев
проф. дтн инж. Ради Петров Романски

Носители на почетни отличия на ФНТС в изминалия период са няколко активисти на Съюза /носители на златна значка, на златна значка „проф. Асен Златаров“, почетни и заслужили деятели на ФНТС/.

Заслужили деятели на ФНТС са: инж.Димитър Попов и Роберт Попов /от петия конгрес на НТС/, инж.Тодор Петков Тодоров, инж.Илия Минчев, проф.Петко Влъчков и инж.Марин Маринов / от шестия конгрес на НТС/, акад.Димитър Мишев /2001 г./ и Иван Василев /2012 г./.

Поради активната роля на автора на този материал и вероятността да се допуснат субективни оценки на последния период – от 1992 г. до сега – не се правят персонални оценки. Това ще бъде задача на бъдещ анализ.

Използвана литература

1. Уставите на ФНТС в България. Акад. издателство „Проф. Марин Дринов“, 2007 г.
2. Архив на СЕЕС.
3. Записки под заглавие „История на СЕЕС“, печатни и ръкописни бележки, данни. Архив на СЕЕС. Автор инж. Ивайло Иванчев.
4. В-к „Наука и общество НО“ - 125 години ФНТС, 18.10.2010 г.
5. В-к „Техническо дело“.
6. Панчо Дундаров... Никола Белопитов и приятели. Издателство СЕЕС, 2006 г.
7. Сп. „ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОНИКА Е+Е“, Юбилейно издание, 2005

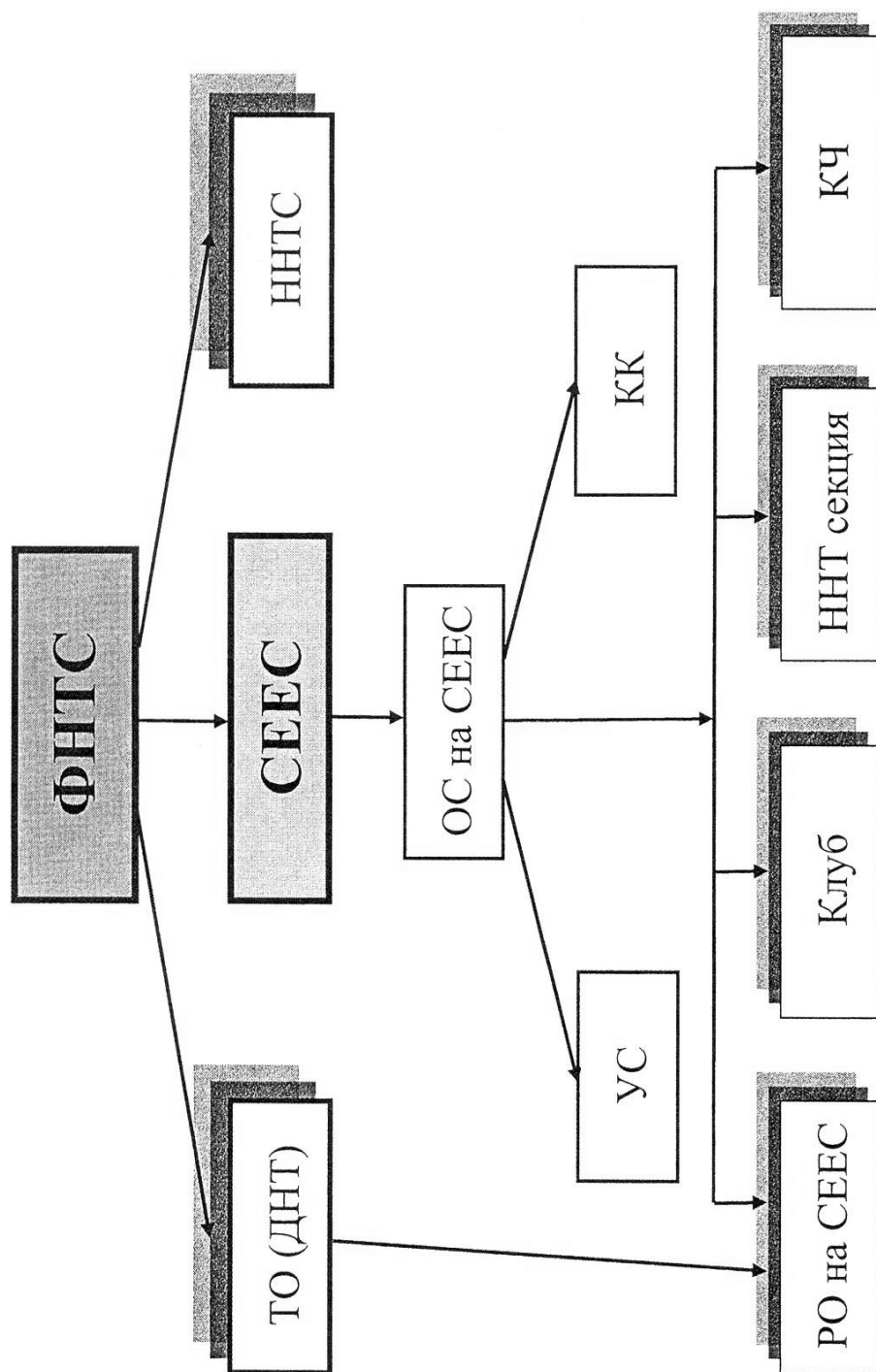
Фигури:

- Структурна схема на СЕЕС.
- Фотография на УС на СЕЕС от 2006 г.
- Фотография на откриването на SIELA 2005 г., Пловдив, с проф. Ив. Ячев , проф. М. Минчев, дипл. инж. Еньо Лиис – изп. директор на VDE, доц. Ив. Василев и проф. И. Чалъков.
- Фотография с директора на VDE-Институт д-р инж. В. Йегер и Иван Василев, СЕЕС след SIELA 2007 г.

м. май 2014 г.

Автор: доц. д-р инж. Иван Василев

Структурна схема на Съюза по електроника, електротехника и съобщения

Легенда: ТО – териториална организация на НТС, ДНТ – дом на науката и техниката, ННТС – национални НТС, ОС – общо събрание, КК – контролна комисия, РО – регионална организация на СЕЕС, ННТ секция – национална научно-техническа секция, КЧ – колективни членове

IX. 2015-2025 – години на устойчиво развитие

Последните 10 години от дейността на СЕЕС – периода 2015-2025 година се характеризират с устойчивост и въвеждане на нови инициативи.

А. Организационна дейност

Съгласно Устава, членовете на СЕЕС са български и чуждестранни физически или юридически лица, с професионални, стопански и научни дейности и интереси в областта на електрониката, електротехниката и съобщенията и свързаните с тях области (Устав на СЕЕС, посл. изм., прието на ОС 26.06.2020 г.).

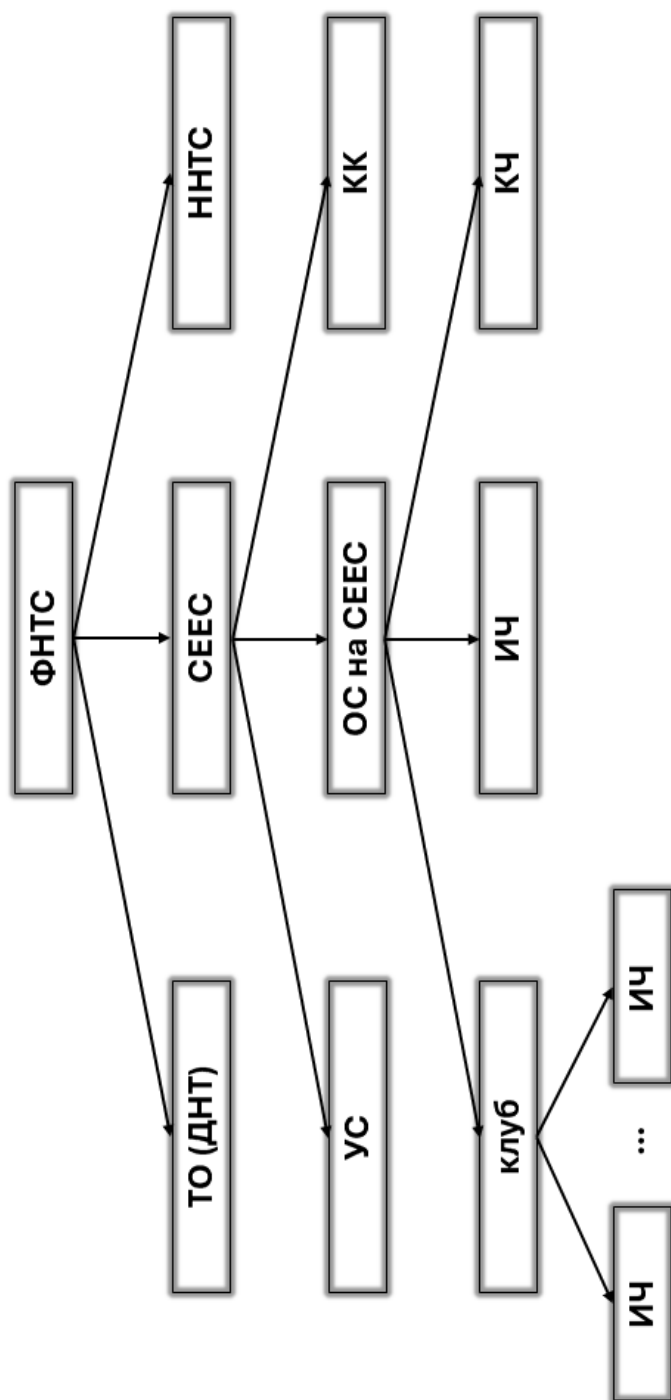
Главните направления на дейността са:

1. Структура и структурни звена на СЕЕС;
2. Членство в СЕЕС. Индивидуални и колективни членове. Работа с младежите. Почетни членове;
3. Организационен живот. Общи събрания. Управителен съвет (УС) и актив. Контролна комисия (КК);
4. Взаимодействие с ръководствата на Федерацията, националните НТС и ТО на НТС в страната.

1. Структура и структурни звена на СЕЕС

Действащата структурна схема на СЕЕС е показана на фигурата.

На схемата е показана взаимната връзка между органите и структурните звена на СЕЕС, както и отношенията им към структурите на Федерацията.

Легенда:

ТО – териториална организация на НТС; ДНТ – Дома на науката и техниката; ННТС – национални НТС;
 ОС – Общо събрание; УС – Управителен съвет; КК – Контролна комисия; ИЧ – индивидуален член; КЧ
 – колективен член

През 2020 г. в Устава бе направена промяна в основните структурни звена и взаимовръзките между тях.

Като основно структурно звено на СЕЕС останаха членовете – индивидуални и колективни, както и в по-малка степен застъпени – клубовете. Клубът обединява не по-малко от пет индивидуални членове на СЕЕС.

Списък
на клубовете на СЕЕС към 01.10.2025 г.

1. кат. „Ел. машини“ ТУ София;
2. кат. „Ел. апарати“ ТУ София;
3. кат. „Силова електроника“ ТУ София;
4. ФКТТ, ТУ София;
5. кат. „АЕЗ“ ТУ София;
6. ТУ Габрово;
7. МГУ София;
8. клуб „Електроника“ ТУ Варна;
9. клуб „Информатика и комп. науки“ БСУ;
10. клуб „Електронна, комуникационна и комп. техника“ БСУ;
11. ДНТ Монтана;
12. Национална секция „Физическа, електро и музикална акустика“ (ФЕМА).

Националните научно-технически секции (ННТС) продължават да съдействат на работата по организирането на научните и практическите мероприятия, най-вече на големите конференции, например секциите Електропромишленост – за ЕЛМА и СИЕЛА, Силова електроника и Микроелектроника – за ЕЛЕКТРОНИКА и т.н.

**2. Членство в СЕЕС. Индивидуални и колективни членове.
Работа с младежите. Почетни членове.**

2.1. Индивидуални членове

Условията за членство в Съюза са посочени в Устава:

„Чл.6. (1) (изм. - ОС от 01.07.2016 г.) Индивидуален член на СЕЕС може да бъде всяко физическо лице - български или чуждестранен гражданин, което работи или се обучава в областта на електрониката, електротехниката и съобщенията, или е професионално свързан с тези области и плаща членски внос.“

Анализът на възрастовия състав на Съюза показва, че продължава положителната тенденция – по-голямата част от новоприетите членове са млади специалисти на възраст до 35-40 години.

Броят на индивидуалните членове към 22.02.2025 е 283.

2.2. Колективни членове на СЕЕС

В чл. 6 (2) на Устава на Съюза е записано, че *„Колективен член на СЕЕС може да бъде всяко българско или чуждестранно юридическо лице с близки цели и задачи, споделящо целите и задачите, свързани с дейността на СЕЕС“*.

Практиката за работа с колективните членове продължава да се развива. Колективните членове и фирмите (които не са колективни членове на Съюза) участват активно в работата на конференциите, които организира СЕЕС.

Списък на колективните членове на СЕЕС,
плащали членски внос в различни години:

АББ-АВАНГ АРД
БАЛКАНТЕЛ
БИЦ-ИЗОТ
БНТ
БСУ-БУРГАС
БТК-НИИС
ДЕНИ-ЕН-К
ДИГИКОМ
ДИТ-М
ЕВРОИНЖЕНЕРИНГ
ЕЛДОМИНВЕСТ
ЕЛЕКТРОИМПЕКС
ЕЛЕКТРОИНВЕНТ
ЕЛЕКТРУМ

ЕЛМОТ
ЕЛПРОМ-ЗЕМ
ЕЛПРОМ-ИЕП
ЕЛПРОМ-ИЛЕП
ЕЛПРОМ-ТРАФО СН
ЕЛПРОМ-ХАРМАНЛИ
ЕЛТА-Р-ЧЕНКИН
ЕПИК-ПРАВЕЦ
ЕРМА КОНСУЛТИНГ БТК
ЗАВН-ДОБРИЧ
ИНОВАТИКС
ИТА-ИНЖЕНЕРИНГ
ИТА-ТРЕЙД
КЕМАТЕК
КПД
МАРБУД ЕООД
МЕТИКС
МТИТС
НКО – България Национален комитет по осветление в България
СИМЕНС КОМУНИКЕЙШЪНС
СОЛАРПРО
СПАРКИ ЕЛТОС
ТЕХНОКОМЕРС ИНЖЕНЕРИНГ
ТО НТС МОНТАНА БКЕПИ
ТЦ ИЕ БАН
ФЕСТО ПРОИЗВОДСТВО
ЦЕРБ
(Общо 39)

2.3. Работа с младежите

Работата с младежите продължава да е приоритетна задача за Управителния съвет и за Съюза като цяло.

Запазват се съществуващите инициативи и се развиват нови:

1. Относително голям брой младежи от отраслите на Съюза продължават активно да се включват в ежегодните младежки научни сесии (конференции), организирани от Федерацията. В тези прояви активни популяризатори и организатори са членовете на УС: доц. Димитър Арнаудов, проф. Сеферин Мирчев и проф. Елена Колева. Членове на Съюза са активисти

- в дейността на Съюза на европейските млади инженери в България (СЕМИБ).
2. Ежегодният международен младежки семинар „Обучение и реализация на младите инженери“, чийто главен организатор е СЕЕС, се провежда успешно до 2020 г. (до КОВИД пандемията).
 3. През 2015 г. за първи път отбор от трима членове на Съюза – младежи-инженери от ТУ-София участват в ежегодната младежка мениджърска купа на ЕУРЕЛ.
 4. От 2021 г. СЕЕС организира конкурс „Проект на годината“. Целта на конкурса е да се популяризират, стимулират и оценят груповите или индивидуални постижения и иновативни идеи на утвърдените и младите специалисти в областта на електротехниката, електрониката и съобщенията, чийто стремеж е да прилагат високи стандарти в своята професия. За 2024 г. е награден проект Skooler – Learning Management System, представен от Serafeim Triantafyllou (Гърция).
 5. От 2022 г. СЕЕС присъжда награди за най-добър доклад на конференцията „Информационни технологии и автоматика“ в ХТМУ.
 6. От 2023 г. СЕЕС започна да награждава с грамоти млади автори на доклади с публикация в ежегодната международна научна конференция UniTECH – Габрово, организирана от Технически университет-Габрово.
 7. През 2023 г. стартира сътрудничество с Професионална гимназия по високи технологии "А. С. Попов", гр. София. По време на тържествената церемония по връчване на дипломите на зрелостниците, випуск 2025, СЕЕС награди с грамоти за най-добри ученически научно-практически и софтуерни разработки.
 8. Всяка година членове на УС участват в журито на младежката конференция на ФНТС.
 9. Кандидати на СЕЕС в последните години не са участвали в ежегодния конкурс на Федерацията „Млад инженер на годината“, както и не се ползва възможността за специализация на млади инженери в чужбина, предоставяна от Фонд „Инж. Георги Генев“ към ФНТС.

10. Съюзът не успява да постигне успех в привличането на докторанти, млади асистенти и студенти от технически университети за членство и активна дейност в Съюза.
11. За членове на УС през всичките години след 1992 г. са избирани с предимство млади специалисти на възраст до 40 г.
12. В организираните от Съюза научно-технически дейности участват много млади учени, докторанти и студенти.

2.4. Почетни членове на СЕЕС

Почетни членове на СЕЕС са 40 активисти (след 1992 г.):

чл.кор. проф. инж. Иван Николов Попов
проф. инж. Никола Райков Белопитов
проф. дтн инж. Илия Иванов Томов
проф. д-р инж. Емануил Василев Филков
акад. проф. д-р инж. Димитър Николов Мишев
проф. д-р инж. Димитър Александров Димитров
проф. инж. Стефан Василев Попадиин
проф. дтн инж. Дончо Стефанов Дончев
инж. Ивайло Николов Иванчев
проф. дмн инж. Иван Константинов Даскалов
ст.н.с. I ст. д-р инж. Димитър Ангелов Рачев
проф. д-р инж. Рачо Маринов Иванов
доц. д-р инж. Стефан Тодоров Барудов
доц. д-р инж. Илия Нейков Немигенчев
доц. д-р инж. Ангел Маринов Ангелов
проф. д-р инж. Илия Петров Чалъков
ст.н.с. д-р инж. Йорданка Филипова Везирева
инж. Петко Костадинов Буров
инж. Илия Христов Минчев
Роберт Христов Попов
ст.н.с. д-р инж. Иван Игнатов Иванов
чл. кор. проф. дфн. Георги Младенов
ст.н.с. I ст. д-р инж. Борис Йовчев
ст.н.с. инж. Иван Шишков
ст.н.с. I ст. дтн инж. Тони Драгомиров

ст.н.с.д-р инж. Петър Попов
проф. д-р инж. Георги Стоянов
ст.н.с. д-р инж. Божидар Симеонов
ст.н.с. инж. Румен Атанасов
проф. д-р инж. Иван Вълчев
проф. д-р Стефан Евтимов Табаков
д-р инж. Атанас Георгиев Маноилов
проф. д-р Димитър Димов Юдов
д-р инж. Сергей Алексеев Шишов
ст.н.с. д-р Иван Николов Василев
инж. Александър Атанасов Мавродиев
доц. д-р инж. Георги Тодоров Тодоров
проф. д-р инж. Никола Петров Михайлов
доц. д-р инж. Никола Христов Дурчев
проф. д-тн инж. Ради Петров Романски
проф. д-р инж. Марин Христов Христов
доц. д-р инж. Петър Иванов Държанов
доц. д-р инж. Пламен Иванов Вачков
инж. Дамян Тодоров
проф. Емил Соколов
проф. Минчо Минчев

3. Организационен живот. Общи събрания. Управителен съвет (УС) и актив. Контролна комисия (КК).

СЕЕС е организация, която води устойчив организационен живот. В УС се избират авторитетни учени, ръководители и млади специалисти, които се отнасят отговорно към задълженията си като членове на УС. Редовно се провеждат заседанията на УС, с добра организация и преобладаващо присъствие на членовете.

Съставът на Управителния съвет на СЕЕС, избран на Общото събрание 2024 г. и на Контролната комисия е:

Управителен съвет 2024 г.

проф. д-р инж. Иван Ячев -
председател на СЕЕС

проф. д-р инж. Сеферин Мирчев -
зам. председател

доц. д-р инж. Димитър Арnaudов
- зам. председател

д-р Стефан Пачеджиев - изп.
директор
Членове на управителния съвет

инж. Александър Мавродиев

доц. д-р инж. Боян Жеков

проф. д-р инж. Валентин Матеев

доц. д-р инж. Георги Тодоров

проф. д-р инж. Елена Колева

проф. д-р инж. Захари Зарков

маг. Здравко Михайлов

доц. д-р инж. Иван Недялков

доц. д-р инж. Иван Хаджиев

инж. Ирина Василева

доц. д-р инж. Йоско Балабозов

доц. д-р инж. Людмил Стоянов

доц. д-р инж. Марин Маринов

доц. д-р инж. Николай Хинов

доц. д-р инж. Петър Държанов

доц. д-р инж. Пламен Цанков

проф. д-р инж. Ради Романски

проф. д-р инж. Сотир Сотиров

проф. д-р инж. Цветана Григорова-Щърбева

Контролна комисия

доц. д-р инж. Александър Вучев
доц. д-р инж. Горан Горанов
проф. д-р инж. Даниела Орозова
проф. д-р инж. Емил Манолов
доц. д-р инж. Ивайло Беловски

4. Взаимодействие с ръководствата на Федерацията, националните НТС и ТО на НТС в страната.

Продължава да се поддържа тясно сътрудничество на УС на СЕЕС с ръководството и администрацията на ФНТС.

Проф. Ив. Ячев – председател на СЕЕС, от 2012 г. до 2024 г. е председател на ФНТС. След това продължава да е член на УС на организацията, като председател на Съюза.

Д-р Стефан Пачеджиев активно участва в младежките мероприятия на Федерацията и от 2024 г. е избран за председател на Младежката секция към УС на ФНТС.

5. Хронологични данни за организационната дейност

Дата, г.	Описание
14.05.2015	Честване 50 години СЕЕС Представяне на книгата „50 години СЕЕС. История развитие, дейци на Съюза по електроника, електротехника и съобщения“
27.06.2015	Извънредно Общо събрание на СЕЕС
17.12.2015	Честване 50 години списание „Е+Е“
04.2016	СЕЕС е съорганизатор на КЛЪСТЕР „ИНОВАТИВНИ ЖЕЛЕЗОПЪТНИ СИСТЕМИ“
01.07.2016	Общо събрание на СЕЕС
	Приети Основни насоки за развитие на СЕЕС за следващия период 2016-2020
	Приети изменения в Устава на СЕЕС
	Избран нов Управителен съвет
	Избрани за почетни членове на СЕЕС: проф. Марин Христов, доц. д-р инж. Петър Държанов, инж. Дамян Тодоров, проф. Емил Соколов, проф. Минчо Минчев
01.07.2016	УС избира: за председател на СЕЕС проф. Иван Ячев, за зам.председатели доц. Сеферин Мирчев и доц. Димитър Арнаудов, за изпълнителен директор д-р Стефан Пачеджиев
2016-2020	Ежегодно провеждане на студентския „Кариерен форум“
2018	Списание „Е+Е“ е индексирано в базата данни РИНЦ
26.06.2020	Общо събрание на СЕЕС
	Приети Насоки за развитие на СЕЕС за следващия период 2020-2024
	Приети изменения в Устава на СЕЕС
	Избран нов Управителен съвет
26.06.2020	УС избира: за председател на СЕЕС проф. Иван Ячев, за зам.председатели доц. Сеферин Мирчев и доц.

	Димитър Арnaudов, за изпълнителен директор д-р Стефан Пачеджиев
08.04.2021	УС приема „Вътрешни правила на СЕЕС за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма на сдружение „Съюз по електроника, електротехника и съобщения“ (СЕЕС)“ и „Оценка на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризъм в дейността на сдружение „Съюз по електроника, електротехника и съобщения“
21.06.2024	Общо събрание на СЕЕС
	Приети Насоки за развитие на СЕЕС за следващия период 2024-2028
	Избран нов Управителен съвет
21.06.2024	УС избира: за председател на СЕЕС проф. Иван Ячев, за зам.председатели доц. Сеферин Мирчев и доц. Димитър Арnaudов, за изпълнителен директор д-р Стефан Пачеджиев

Съгласно възприетата на Учредителното събрание от 1992 / III Конгрес на СЕЕС след 2014 г. са проведени 4 общи събрания, както следва:

- XI Общо събрание – 2015 г.
- XII Общо събрание – 2016 г.
- XIII Общо събрание – 2020 г.
- XIV Общо събрание – 2024 г.

Председател в периода 2015-2025 г. е проф. Ив. Ячев.

Зам. председатели са били:

- доц. Сеферин Мирчев
- доц. Димитър Арnaudов.

Списъци:

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ НА СЕЕС, 29.06.2013 г.

1. Александър Мавродиев
2. Андрей Йончев
3. Веселин Мирчев
4. Георги Младенов
5. Георги Тодоров
6. Даниела Орозова
7. Димитър Арnaudов
8. Емил Манолов
9. Захари Зарков
10. Здравко Михайлов
11. Иван Василев – изп.директор
12. Иван Ячев – председател
13. Калина Димитрова
14. Марин Маринов
15. Марин Христов
16. Никола Дурчев
17. Никола Михайлов
18. Николай Попов
19. Николай Хинов
20. Петър Държанов
21. Пламен Вачков
22. Ради Романски
23. Сеферин Мирчев – зам.председател
24. Сотир Сотиров
25. Стефан Пачеджиев

Контролна комисия

1. Любен Тонев – председател
2. Иван Георгиев – зам.председател
3. Димитър Юдов
4. Иван Митов
5. Атанас Маноилов

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ НА СЕЕС, 01.07.2016 г.

1. Александър Мавродиев
2. Андрей Йончев
3. Боян Жеков
4. Георги Тодоров
5. Даниела Орозова
6. Димитър Арнаудов – зам.председател
7. Елена Колева
8. Емил Манолов
9. Захари Зарков
10. Здравко Михайлов
11. Иван Митов
12. Иван Ячев – председател
13. Калина Димитрова
14. Красимир Пингелов
15. Марин Христов
16. Никола Дурчев
17. Николай Попов
18. Николай Хинов
19. Петър Държанов
20. Пламен Вачков
21. Ради Романски
22. Светлин Вутов
23. Сеферин Мирчев – зам.председател
24. Сотир Сотиров
25. Стефан Пачеджиев – изп.директор

Контролна комисия

1. Любен Тонев – председател
2. Атанас Маноилов – зам.председател
3. Иван Георгиев
4. Марин Маринов
5. Радослав Спасов

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ НА СЕЕС, 26.06.2020 г.

1. Александър Мавродиев
2. Боян Жеков
3. Валентин Матеев
4. Георги Тодоров
5. Димитър Арnaudов – зам.председател
6. Елена Колева
7. Захари Зарков
8. Здравко Михайлов
9. Иван Ячев – председател
10. Ирина Василева
11. Йоско Балабозов
12. Красимир Пингелов
13. Марин Маринов
14. Марин Христов
15. Никола Дурчев
16. Николай Хинов
17. Петър Държанов
18. Пламен Вачков
19. Пламен Цанков
20. Ради Романски
21. Радослав Спасов
22. Светлин Вутов
23. Сеферин Мирчев – зам.председател
24. Сотир Сотиров
25. Стефан Пачеджиев – изп.директор

Контролна комисия

1. Атанас Маноилов – председател
2. Ивайло Беловски – зам.председател
3. Даниела Орозова
4. Иван Недялков
5. Николай Попов

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ НА СЕЕС, 21.06.2024 г.

1. Александър Мавродиев
2. Боян Жеков
3. Валентин Матеев
4. Георги Тодоров
5. Димитър Арnaudов – зам.председател
6. Елена Колева
7. Захари Зарков
8. Здравко Михайлов
9. Иван Недялков
10. Иван Хаджиев
11. Иван Ячев – председател
12. Ирина Василева
13. Йоско Балабозов
14. Людмил Стоянов
15. Марин Маринов
16. Николай Хинов
17. Петър Държанов
18. Пламен Цанков
19. Ради Романски
20. Сеферин Мирчев – зам.председател
21. Сотир Сотиров
22. Стефан Пачеджиев – изп.директор
23. Цветана Григорова-Щърбева

Контролна комисия

1. Ивайло Беловски – председател
2. Даниела Орозова – зам.председател
3. Емил Манолов
4. Александър Вучев
5. Горан Горанов

Б. Научно-техническа дейност

Приоритетна за Съюза е научно-техническата дейност. Чрез научно-техническите мероприятия се повишава научно-техническата и професионална квалификация на членовете и на инженерната общност от областта на електрониката, електротехниката и съобщенията, разпространява се и се популяризират постиженията в науката и практиката. Основно чрез тази дейност се осигурява и финансовата стабилност на Съюза.

Вече с традиции в провеждането са международните симпозиуми и конференции СИЕЛА, ЕЛЕКТРОНИКА, ТЕЛЕКОМ, HiTech, Electronics ET, InfoTech, АКУСТИКА, Електронно-лъчеви технологии. Всички конференции, организирани и съорганизиран от СЕЕС са регистрирани към IEEE и докладите им се публикуват в SCOPUS.

Хронологични данни за научно-техническата дейност

Дата, г. Място провеждане	Описание
14-15.05.2015, НДНТ София	ЕЛЕКТРОНИКА 2015
5-8.07.2015, ТУ- София	9-ти Японски средиземноморски семинар JARMED'9
13.07.2015, ТУ- Габрово	Международен семинар „ИНЖЕНЕРНО ОБРАЗОВАНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЛАДИТЕ ИНЖЕНЕРИ" – ЕЕPRYE“
16 -17.07.2015 (МТИТС) София	Международна конференция „Реализиране на европейската железопътна стратегия в Югоизточна Европа“
17-18.09.2015, МДУ „Ж. Кюри” гр. Варна	INFOTECH 2015
15-16.10.2015, НДНТ София	ТЕЛЕКОМ 2015

1-3.10.2015, ТУ-Варна	Международна конференция по електрически машини, задвижвания и енергийни системи „ЕЛМА 2015“
27-28.11.2015, ТУ-София	АКУСТИКА II
17.12.2015, НДНТ София	Студентски кариерен форум
12-13.05.2016, НДНТ София	ЕЛЕКТРОНИКА 2016
13-18.06.2016 МДУ „Ж. Кюри“ гр. Варна	XII-та международна конференция „ЕЛЕКТРОННО-ЛЪЧЕВИ ТЕХНОЛОГИИ ЕВТ 2016“
29.05-01.06.2016, гр. Бургас	Международен симпозиум по електрически апарати и технологии СИЕЛА 2016
07.07.2016, НДНТ София	Международен семинар „ИНЖЕНЕРНО ОБРАЗОВАНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЛАДИТЕ ИНЖЕНЕРИ“ – ЕЕПРЪЕ 2016“
20-21.09.2016, МДУ „Ж. Кюри“ гр. Варна	INFOTECH 2016
25-30.09.2016, гр. Варна	Международна конференция „Силова електроника и двигателен контрол – The Power Electronics and Motion Control (IEEE-PEMC) 2016“
16-17.10.2016, НДНТ гр. София	ТЕЛЕКОМ 2016
14-15.10.2016, ТУ-Варна	АКУСТИКА I
2.12.2016, ТУ-София	АКУСТИКА II
18-19.05.2017, НДНТ София	ЕЛЕКТРОНИКА 2017
01-03.06.2017, ТУ-София	Международна конференция по електрически машини, задвижвания и енергийни системи ЕЛМА 2017

7.07.2017, гр. Осиек, Хърватия	Международен семинар „ИНЖЕНЕРНО ОБРАЗОВАНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЛАДИТЕ ИНЖЕНЕРИ" – EEPRE 2017“
20-21.09.2017, МДУ „Ж. Кюри” гр. Варна	INFOTECH 2017
26-27.10.2017, НДНТ гр. София	ТЕЛЕКОМ 2017
11.2017, ТУ-Варна	АКУСТИКА I
12.2017, ТУ-София	АКУСТИКА II
17-18.05.2018, НДНТ София	ЕЛЕКТРОНИКА 2018
3-6.06.2018, Бургас	Международен симпозиум по електрически апарати и технологии СИЕЛА 2018
13-18.06.2018, Варна	XIII-та международна конференция по ЕЛЕКТРОННО-ЛЪЧЕВИ ТЕХНОЛОГИИ ЕВТ 2018
30.11-01.12.2018, София	(Планираното EEPRE 2017 е заменено с) АКУСТИКА 2018
20-21.09.2018 Варна	INFOTECH 2018
25-26.10.2018, НДНТ гр. София	ТЕЛЕКОМ 2018
19-20.10.2018, ТУ-Варна	АКУСТИКА I
16-17.05.2019, НДНТ София	ЕЛЕКТРОНИКА 2019
6-8.06.2019, Варна	Международна конференция по електрически машини, задвижвания и енергийни системи ЕЛМА 2019
12.07.2019, Бургас	Международен семинар „ИНЖЕНЕРНО ОБРАЗОВАНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЛАДИТЕ ИНЖЕНЕРИ" – EEPRE 2019“
19-20.09.2019, Варна	INFOTECH 2019

10.2019, НДНТ София	ТЕЛЕКОМ 2019
25.10.2019, ТУ- Варна	АКУСТИКА I
29-30.11.2019, ТУ- София	АКУСТИКА II
23-24.07.2020 София, НДНТ и дистанционно	ЕЛЕКТРОНИКА 2020 и Младежки кариерен форум
6-8.06.2020, Варна и дистанционно	Международен симпозиум по електрически апарати и технологии СИЕЛА 2020
отложена	14-та международна конференция ЕЛЕКТРОННО-ЛЪЧЕВИ ТЕХНОЛОГИИ ЕВТ2020
17-18.09.2020, Варна и дистанционно	INFOTECH 2020
29-30.10.2020, НДНТ София и дистанционно	ТЕЛЕКОМ 2020
12.2020, ТУ-София	АКУСТИКА II
27-28.05.2021 София, НДНТ и дистанционно	ЕЛЕКТРОНИКА 2021
01-04.07.2021 София, НДНТ и дистанционно	Международна конференция по Електрически машини, задвижвания и енергийни системи ЕЛМА 2021
отложена	14-та международна конференция ЕЛЕКТРОННО-ЛЪЧЕВИ ТЕХНОЛОГИИ ЕВТ2021
16-17.09.2021, Варна и дистанционно	INFOTECH 2021

28-29.10.2021, НДНТ София и дистанционно	ТЕЛЕКОМ 2021
19-20.05.2022 София, НДНТ и дистанционно	ЕЛЕКТРОНИКА 2022
01-04.06.2022, Бургас и дистанционно	Международен симпозиум по електрически апарати и технологии СИЕЛА 2022
26.06-01.07.2022, дистанционно	14-та международна конференция ЕЛЕКТРОННО-ЛЪЧЕВИ ТЕХНОЛОГИИ "ЕВТ 2022
15-16.09.2022, Варна и дистанционно	INFOTECH 2022
27-28.10.2022, НДНТ София и дистанционно	ТЕЛЕКОМ 2022
25-26.04.2023, София	2-ра национална конференция за ученици, студенти и докторанти „Информационни технологии и автоматика ИТА 2023“
1-3.06.2023, София, НДНТ и дистанционно	ЕЛЕКТРОНИКА 2023
29.06-03.07.2023, Варна	Международна конференция по Електрически машини, задвижвания и енергийни системи ЕЛМА 2023
13-15.09.2023, Созопол	33-та Международна научна конференция „Electronics ET2023“
20-21.09.2023, дистанционно	INFOTECH 2023
12-13.10.2023, София, НДНТ	8-ма Международна научна конференция „International conference on High Technology for Sustainable Development HiTech 2023”

16-17.11.2023, София, НДНТ	ТЕЛЕКОМ 2023
23-25.04.2024, София	3-та национална конференция за ученици, студенти и докторанти „Информационни технологии и автоматика ИТА 2024“
30.05-01.06.2024, София, НДНТ и дистанционно	ЕЛЕКТРОНИКА 2024
12-15.06.2024, Бургас	Международен симпозиум по електрически апарати и технологии СИЕЛА 2024
23-28.06.2024, Варна и дистанционно	15-та международна конференция ЕЛЕКТРОННО-ЛЪЧЕВИ ТЕХНОЛОГИИ ЕВТ 2024
3-4.10.2024, София, НДНТ и дистанционно	Международна конференция HiTech 2024
21-22.11.2024, София, НДНТ	ТЕЛЕКОМ 2024
15-17.04.2025 ХТМУ, гр. София	Национална конференция за ученици, студенти и докторанти "Информационни технологии и автоматика 2025"
5-7.06.2025, София, НДНТ и дистанционно	ЕЛЕКТРОНИКА 2025
19-21.06.2025, София	Международна конференция по Електрически машини, задвижвания и енергийни системи ЕЛМА 2025
11-12.09.2025, дистанционно	INFOTECH 2025
16-18.09.2025, Созопол	34-та Международна научна конференция „Electronics - ET2025“

Откриване СИЕЛА 2024

Откриване ТЕЛЕКОМ 2024

Откриване ЕЛМА 2025

Среща с фирми ЕЛЕКТРОНИКА 2025

В. Издателска, информационна и рекламна дейност

I. Издателска дейност

Издателската дейност на Съюза се реализира в следните направления:

1. Списание „Електротехника и електроника Е+Е“, което се ръководи от главен редактор и зам. главен редактор и се подпомага от Редакционна колегия. Започва да излиза от 1966 г. Продължава да е единственото научно-техническо списание в областта на електротехниката, електрониката и съобщенията, списвано на добро научно и техническо ниво, на български и на английски език. Цялостната дейност по организиране на работата на редакцията и на Редколегията и отпечатването и разпространението на списанието се осъществява от УС на СЕЕС. Разпространението е само чрез абонаментна система (към 2025 г. – 31 абонати).

2. Сборници с доклади от научно-техническите конференции, изброени по-горе, организационно и финансово обезпечени от СЕЕС (на част от тях СЕЕС е съорганизатор).

3. Отпечатване и разпространение на Устава, Насоките за развитие, плановите за НТМ, поканите и материалите от различните семинари, обсъждания и чествания.

II. Информационна дейност

Информационната дейност на СЕЕС е записана в Устава като основна задача в чл. 4 /1/, т. 4: *„да съдейства за повишаване на научната и професионалната квалификация на своите членове ... и чрез събиране и разпространение на научно-техническа информация“*.

Интернет-страницата на Съюза (<http://ceec.fnts.bg>) редовно се актуализира с последна информация.

Редовно се публикуват новини и съобщения и в социалните мрежи.

III. Рекламна дейност

Рекламната дейност на Съюза се изразява в публикуването на рекламни и информационни материали на фирми и организации на кориците на сп. „Е+Е” и в сборниците с доклади от конференциите. Тук се отнася и организирането на изложби по време на конференциите, презентациите и семинарите.

Тази дейност служи главно като източник на средства за покриване на разходите и в същото време – като публична изява на Съюза.

Хронологични данни за издателската, информационната и рекламната дейност.

Година	Описание
2015	Списание „Е+Е” има издадени 6 двойни книжки, общо 330 стр.
2016	Списание „Е+Е” има издадени 6 двойни книжки, общо 622 стр.
2017	Списание „Е+Е” има издадени 6 двойни книжки, общо 300 стр.
2018	Списание „Е+Е” има издадени 6 двойни книжки, общо 300 стр.
2019	Списание „Е+Е” има издадени 6 двойни книжки, общо 240 стр.
2020	Списание „Е+Е” има издадени 6 двойни книжки, общо 270 стр.
2021	Списание „Е+Е” има издадени 5 двойни книжки, общо 112 стр.
2022	Списание „Е+Е” има издадени 4 двойни книжки, общо 110 стр.
2023	Списание „Е+Е” има издадени 4 двойни книжки, общо 100 стр.
2024	Списание „Е+Е” има издадени 2 двойни книжки, общо 60 стр.

Г. Международни връзки

Международната дейност на Съюза се осъществява в няколко основни направления:

1. Чрез договори или други споразумения със сродни организации от чужбина;
2. Чрез чуждестранните участници в българските международни конференции и чрез български участници в прояви в чужбина;
3. Чрез установените делови връзки с представителствата на чуждестранни фирми в България;
4. Чрез други организации на ФНТС, като FEANI, Съюза на европейските млади инженери в България (СЕМИБ) и други.

В резултат на подписани споразумения със сродни организации в чужбина се получават безплатно техни издания, обменя се информация, изпращат им се печатни материали, обменя се участие в научни и технически форуми.

Вече повече от 30 години (от 1994 г.) СЕЕС има подписани споразумения с VDE – Съюза на германските електроинженери.

Съюзът членува повече от 10 години в EUREL – The Convention of National Associations of Electrical Engineers of Europe /Асоциация на съюзите по електротехника от Европа.

Поддържат се споразуменията със Съюза на полските електроинженери – SEP (от 2001 г.) и с Румънския съюз на енергетиците – SIER (от 2006 г.) От 01.01.2000 г. е подписан договор с IEEE, който активно се поддържа и се плаща членски внос. Такъв договор имат и ФНТС и САИ.

Второто направление на международната дейност – участие в международни конференции (както провеждани в страната, така и в чужбина) се поддържа успешно и ефективно (вж. по-горе).

По третото направление – делови връзки с представителствата на чуждестранни фирми в България не се работи в последните години.

Представител на ФНТС във FEANI е проф. Ив. Ячев. Активно участие в СЕМИБ дълги години поддържа доц. Д. Арнаудов, в момента няма други включили се.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В годините СЕЕС се утвърждава като жизнеспособна и развиваща се организация, която има своето място като общност на професионалистите – научни работници и практики в областта на електротехниката, електрониката и съобщенията.

С предизвикателствата и бързото развитие и навлизане на новите технологии Съюзът може да насочи по-активно своята работа към младите, като ги заинтригува с техническите въпроси на нашия свят.

Това допълнение към книгата „50 години СЕЕС. История развитие, дейци на Съюза по електроника, електротехника и съобщения“, 2015 г., в което се опитам да проследя работата на СЕЕС, посвещавам на моя баща, автор на книгата, Иван Василев.

10.2025

Ирина Василева

Литература и документи

1. Устав на СЕЕС, посл. изм. 2020 г.
2. Материали и документи на Ръководството на СЕЕС за периода 2015-2025 г.